

**METODOLOGIA I KRYTERIA WYKORZYSTYWANE DO OCENY INWESTYCYJNYCH
PROJEKTÓW INFRASTRUKTURALNYCH SEKTORA ENERGII ELEKTRYCZNEJ ORAZ
PONOSZONEGO PODWYŻSZONEGO RYZYKA**
(ARTYKUŁ 13 UST. 6 ROZPORZĄDZENIA UE NR 347/2013¹)

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009

Spis treści

Wstęp.....	3
I Uwarunkowania prawne dotyczące zachęt	4
II Obecne zasady dotyczące uwzględniania kosztów dotyczących rozwoju, budowy, eksploatacji i utrzymania infrastruktury elektroenergetycznej	5
III Przedkładanie przez promotorów projektów informacji potwierdzających spełnienie przez nich przesłanek wynikających z art. 13 rozporządzenia Nr 347/2013.....	6
IV Ocena przedłożonych informacji z uwzględnieniem oceny ryzyka projektu oraz środki ograniczające ryzyko, w tym instrumenty ekonomiczno-finansowe wspierające podejmowanie nowych inwestycji w zakresie przesyłania energii elektrycznej	8

Wstęp

Podstawę prawną do sporządzenia niniejszej Metodologii stanowi art. 13 ust. 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009, zwanego dalej „rozporządzeniem 347/2013”, który obliguje krajowe organy regulacyjne państw członkowskich do opublikowania swojej metodologii i kryteriów wykorzystywanych do oceny inwestycji w projekty infrastruktury energii elektrycznej i gazu oraz ponoszonego podwyższonego ryzyka.

Inwestycje, do których odnosi się artykuł 13 rozporządzenia 347/2013 dotyczą projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania (ang. PCI – Projects of Common Interest), które stosownie do postanowień art. 2 pkt 4 oznaczają projekty niezbędne do realizacji priorytetowych korytarzy i obszarów infrastruktury energetycznej określonych w załączniku I i znajdujące się na unijnej liście projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

I Uwarunkowania prawne dotyczące zachęt

Art. 13 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu europejskiego i Rady (UE) Nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009, zwane dalej „rozporządzeniem TEN-E” przewiduje, że krajowe organy regulacyjne zapewniają przyznanie projektom wspólnego zainteresowania należącym do kategorii określonych w załączniku II pkt 1 lit. a), b) i d) w związku z ich rozwojem, budową, eksploatacją lub utrzymaniem, odpowiednich zachęt zgodnie z:

- art. 37 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE;
- art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) Nr 1228/2003

o ile projektodawca ponosi ryzyko wyższe niż ryzyko ponoszone zwykle w związku z porównywalnym projektem infrastrukturalnym.

Powyższy mechanizm nie ma zastosowania w przypadku, gdy projekt będący przedmiotem wspólnego zainteresowania uzyskał:

- a) zwolnienie ze stosowania art. 16 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 714/2009 lub zwolnienie ze stosowania art. 32 i art. 37 ust. 6 i 10 dyrektywy 2009/72/WE zgodnie z art. 17 rozporządzenia (WE) nr 714/2009; lub
- b) zwolnienie ze stosowania na mocy art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej.

W odniesieniu do projektów elektroenergetycznych art. 13 rozporządzenia 347/2013 wymaga zapewnienia zgodności z:

art. 37 ust. 8 dyrektywy Nr 2009/72/WE

Przy ustalaniu lub zatwierdzaniu taryf lub metod i usług bilansowania systemu, organy regulacyjne zapewniają, aby operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych otrzymali stosowne zachęty — zarówno krótko-, jak i długoterminowe — do zwiększania wydajności, zwiększania integracji rynku i bezpieczeństwa dostaw oraz do wspierania odnośnej działalności badawczej.

oraz

art. 14 rozporządzenia 714/2009

1. Opłaty za dostęp do sieci stosowane przez operatorów sieci są przejrzyste, uwzględniają potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa sieci i odzwierciedlają rzeczywiście poniesione koszty w zakresie, w jakim odpowiadają one kosztom ponoszonym przez operatora sieci o

porównywalnej wydajności i strukturze, oraz stosowane są w sposób niedyskryminacyjny. Opłaty te nie mogą być związane z odległością.

2. W stosownych przypadkach poziom taryf stosowanych wobec producentów lub konsumentów dostarcza sygnałów lokalizacyjnych na poziomie wspólnotowym i uwzględnia wielkość strat sieciowych, powodowane ograniczenia i koszty inwestycji infrastrukturalnych.

3. Przy ustalaniu opłat za dostęp do sieci brane są pod uwagę następujące czynniki:

a) płatności i przychody wynikające z mechanizmu rekompensat dla operatorów działających między systemami przesyłowymi;

b) płatności rzeczywiście dokonane i otrzymane, a także płatności oczekiwane w przyszłości, oszacowane na podstawie poprzednich okresów.

4. Ustalanie opłat za dostęp do sieci na mocy niniejszego artykułu pozostaje bez uszczerbku dla opłat dotyczących zgłoszonego eksportu i zgłoszonego importu wynikających z zarządzania ograniczeniami, o których mowa w art. 16.

5. Nie stosuje się szczególnych opłat sieciowych w poszczególnych transakcjach dotyczących zgłoszonego tranzytu energii elektrycznej.

II Obecne zasady dotyczące uwzględniania kosztów dotyczących rozwoju, budowy, eksploatacji i utrzymania infrastruktury elektroenergetycznej

Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na przesyłaniu lub dystrybucji energii elektrycznej, wypełniając swoje ustawowe obowiązki realizuje szereg zadań inwestycyjnych, charakteryzujących się ponoszeniem znacznych środków finansowych w dłuższym horyzoncie czasowym. Projekty te są zróżnicowane, dotyczą zarówno prac elektryczno-budowlanych, jak również informatycznych, czy teleinformatycznych. Wszystkie projekty realizowane przez przedsiębiorstwo są uwzględnione w planie rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, który uzgadniany jest z Prezesem URE (projekty planów rozwoju podlegają uzgodnieniu z Prezesem URE z wyłączeniem przedsiębiorstw wykonujących działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji dla mniej niż 100 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie mniej niż 50 GWh tej energii).

Prezes URE uzgadniając plany rozwoju weryfikuje przede wszystkim ich zgodność z ustawą i przepisami wykonawczymi do tej ustawy oraz z założeniami polityki energetycznej państwa, współpracując przy tym z właściwymi miejscowo zarządami województw, które zobowiązane są do wydania opinii na temat uwzględnienia przez projekt planu rozwoju miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także uzgadnia nakłady inwestycyjne w takiej wysokości, aby koszty z nich wynikające mogły stanowić podstawę do kalkulacji taryfy z zachowaniem wymogu, o którym mowa w art. 16 ust. 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.), dalej zwanej „ustawą – Prawo energetyczne”, zgodnie z którym plany powinny zapewniać długookresową maksymalizację efektywności nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat dla energii elektrycznej, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości dostaw.

Zgodnie z prawem energetycznym operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego sporządza plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na okres 10 lat, natomiast operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na okres nie krótszy niż 5 lat (plany te podlegają aktualizacji co 3 lata). Taryfy zaś pokrywają koszty uzasadnione prowadzenia działalności koncesjonowanej polegającej na przesyłaniu i dystrybucji wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność. Zgodnie z art. 23 ustawy Prawo energetyczne – wysokość zwrotu z kapitału ustala Prezes URE.

Obecny okres regulacji kończy się w 2015 r., od 2016 r. planowane jest wprowadzenie nowego okresu regulacji obejmującego lata 2016-2020. Zarówno w nowym jak i w dotychczasowym okresie regulacji do określania zwrotu z zaangażowanego kapitału stosowana jest metodologia wyceny aktywów kapitałowych (CAPM) oparta na uwzględnianiu w kalkulacji taryf średnioważonego kosztu kapitału przed opodatkowaniem. Nowa metodologia, co do zasady, stanowi kontynuację dotychczasowego podejścia.

Planowane nakłady inwestycyjne wynikające z uzgodnionego planu rozwoju, zostają uwzględnione w taryfie, głównie poprzez zwrot z zaangażowanego kapitału i amortyzację. Tym samym Przedsiębiorstwo w zatwierdzonej przez Prezesa URE taryfie, ma zapewnione środki finansowe na realizację zaplanowanych inwestycji. Podkreślenia wymaga fakt, iż w przypadku zaistnienia okoliczności, których nie można było przewidzieć w trakcie opracowywania Projektu planu rozwoju, Przedsiębiorstwo może dokonać aktualizacji uzgodnionego planu, która jest również uzgadniana z Prezesem URE. Zgodnie z obowiązującym prawem, jak podano wyżej, takiej aktualizacji musi dokonać przynajmniej raz na trzy lata.

III Przedkładanie przez promotorów projektów informacji potwierdzających spełnienie przez nich przesłanek wynikających z art. 13 rozporządzenia Nr 347/2013

W ocenie Prezesa URE istniejące ramy regulacyjne, przedstawione w punkcie II niniejszego dokumentu:

- pozwalają na właściwą ocenę, weryfikację i wynagrodzenie wszystkich projektów infrastrukturalnych, w tym również i tych posiadających status projektu wspólnego zainteresowania,
- są wystarczające do zapewnienia właściwego i adekwatnego rozwoju efektywnej infrastruktury elektroenergetycznej, zapewniającej osiągnięcie celów zawartych w obowiązujących przepisach krajowych i europejskich, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - ustawy – Prawo energetyczne,
 - rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1200),
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady TEN-E,
 - rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003,

- rekomendacji ACER Nr 03/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. na temat zachęt dla projektów wspólnego zainteresowania oraz wspólnej metodologii oceny ryzyk (ACER Recommendation on incentives for projects of common interest and on common methodology for risk evaluation).

Niemniej jednak, jeżeli promotor projektu rozważa realizację projektu wspólnego zainteresowania należącego do kategorii określonych w załączniku II pkt 1 lit. a), b) i d) rozporządzenia 347/2013, który jego zdaniem generuje wyższe ryzyko niż ryzyko ponoszone zwykle w związku z porównywalnym projektem infrastrukturalnym, w odniesieniu do fazy rozwoju, budowy, eksploatacji lub utrzymania projektu, wówczas może przedłożyć informacje świadczące o spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 13 i zamiarze ubiegania się o zachętę. Przyznanie zachęty możliwe będzie, o ile wnioskodawca potwierdzi przed rozpoczęciem realizacji projektu wspólnego zainteresowania należącego do ww. kategorii, którego dotyczy zachęta, stosowny zamiar oraz spełnienie przesłanek wskazanych w art. 13 ust. 1 akapit 1 rozporządzenia 347/2013.

Do przedkładania informacji, o których mowa powyżej, uprawniony jest promotor projektu pozostający w jurysdykcji Prezesa URE, mający uprawnienie do ubiegania się o zatwierdzenie taryfy o świadczenie usług w zakresie przesyłania energii elektrycznej pod warunkiem wykazania, że projekt:

- 1) znajduje się na ostatniej opublikowanej liście unijnej o której mowa w art. 3 rozp. TEN - E,
- 2) generuje ryzyko wyższe niż ryzyko ponoszone zwykle w związku z porównywalnym projektem infrastrukturalnym, przy czym generowanie ryzyka może dotyczyć fazy rozwoju, budowy, eksploatacji lub utrzymania projektu,
- 3) nie jest objęty zwolnieniami o których mowa w art. 13 ust. 1 rozporządzenia TEN - E,
- 4) posiada wystarczający stopień zaawansowania, w tym został jednoznacznie zdefiniowany pod kątem doboru poszczególnych elementów infrastruktury, ich usytuowania, zwymiarowania i powiązania z systemem/systemami elektroenergetycznymi, co umożliwia w sposób jednoznaczny przypisanie kosztów projektu. Ponadto posiada również szczegółowy plan wdrażania, wskazujący terminy wdrażania poszczególnych etapów dla elementów projektu wraz z zakończeniem fazy budowy oraz oddania projektu do użytku.

Takie wystąpienie, mogące rodzić czynności obarczone wysokim stopniem skomplikowania i czasochłonności, nie powinno być łączone z postępowaniami przewidzianymi w ustawie Prawo energetyczne (niezależnie od tego, fakt ten powinien być odpowiednio wcześniej sygnalizowany w projekcie planu rozwoju przedkładanym Prezesowi URE do uzgodnienia). Niemniej sam fakt realizacji przyznania ewentualnej zachęty może się materializować w ramach postępowania/postępowania administracyjnych o zatwierdzenie taryfy.

Alternatywnie wnioskodawca może ubiegać się o zwolnienie ze stosowania art. 16 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 714/2009 lub zwolnienie ze stosowania art. 32 i art. 37 ust. 6 i 10 dyrektywy 2009/72/WE zgodnie z art. 17 rozporządzenia (WE) nr 714/2009 oraz zwolnienie ze stosowania na mocy art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1228/2003.

Mając na uwadze powyższe, w celu umożliwienia Prezesowi URE podjęcia decyzji w sprawie przyznania odpowiedniej zachęty dla projektu, promotor projektu zobowiązany jest przedstawić stosowne informacje, dokumenty i analizy, a w szczególności:

- uzasadnienie poparte obliczeniami, iż w przypadku realizacji danego projektu PCI, projektodawca ponosi zdecydowanie wyższe ryzyko niż ryzyko ponoszone zwykle w związku z porównywalnym projektem infrastrukturalnym,
- analizę korzyści i kosztów opracowaną na podstawie art. 11 rozporządzenia TEN - E, wraz z wynikami konsultacji z OSP z krajów osiagających znaczące korzyści lub koszty,
- analizę szczególnych rodzajów ryzyka ponoszonych przez projektodawcę, podjętych środków zmniejszających ryzyko i uzasadnienia takiego profilu ryzyka w kontekście pozytywnych skutków netto projektu w zestawieniu z rozwiązaniem alternatywnym o niższym poziomie ryzyka,
- rodzaj zachęty o którą wnioskuje Projektodawca, zgodnie z postanowieniami art. 13 ust. 3 rozporządzenia TEN-E,
- plan operacyjny zawierający ocenę opłacalności finansowej projektu, w tym również wybrany wariant finansowania,
- uzasadniony projekt wniosku w sprawie transgranicznej alokacji kosztów, względnie obszernie wyjaśnienie przyczyn rezygnacji ze złożenia takiego wniosku - w przypadku gdy zachodzą przesłanki do złożenia takiego wniosku,
- opis wariantów uwzględniających przewidywany poziomy taryf, przy założeniach realizacji lub braku realizacji projektu, w przypadku pozyskania zachęty, w przypadku uzyskania środków pomocowych oraz bez nich, w przypadku przyjęcia decyzji o transgranicznej alokacji kosztów i bez niej.

Podkreślenia wymaga fakt, iż ww. katalog informacji, dokumentów i analiz nie jest zbiorem zamkniętym i promotor, w trakcie prowadzonego postępowania, może zostać wezwany o przedłożenie informacji uzupełniających niezbędnych do rozstrzygnięcia postępowania.

IV Ocena przedłożonych informacji z uwzględnieniem oceny ryzyka projektu oraz środki ograniczające ryzyko, w tym instrumenty ekonomiczno-finansowe wspierające podejmowanie nowych inwestycji w zakresie przesyłania energii elektrycznej

Zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia TEN-E krajowe organy regulacyjne podejmują decyzję w sprawie przyznania zachęty, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem wyników analizy kosztów i korzyści sporządzonej z zastosowaniem metodologii opracowanej zgodnie z art. 11.

Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają dalszą analizę szczególnych rodzajów ryzyka ponoszonych przez projektodawców, podjętych środków zmniejszających ryzyko i uzasadnienia takiego profilu ryzyka w kontekście pozytywnych skutków netto projektu w zestawieniu z rozwiązaniem alternatywnym o niższym poziomie ryzyka.

Przedkładane informacje, których minimalny zakres został przedstawiony w poprzednim punkcie, służą ocenie zakresu i rodzaju ryzyka oraz pozwalają na dobranie środka adekwatnego do danej sytuacji. Będą one stanowić przesłankę do podejmowania przez Prezesa URE decyzji dotyczących przyznawania ewentualnych zachęt dla projektów mających status projektu wspólnego zainteresowania, szczególnie przy uwzględnieniu kryteriów określonych w art. 13 ust. 2 rozporządzenia TEN-E.

Należy zauważyć, że konstrukcja zachęty przyznawanej na podstawie art. 13 rozporządzenia TEN-E, nie może naruszać obowiązujących przepisów, w szczególności dotyczących uwzględniania efektywnie poniesionych kosztów, wynikających z realizacji nowej infrastruktury, w taryfach stosownych przedsiębiorstw energetycznych, a co najwyżej może przewidywać pewne odstępstwo od powszechnie stosowanych praktyk regulacyjnych.

Sama zachęta nie może w żaden sposób stymulować promotora projektu do podejmowania nadmiernego ryzyka i działań niepożądanych z punktu widzenia konkretnych i możliwych do wskazania odbiorców, w szczególności przewidywać ich obciążania w sposób nadmierny, nie dający się uzasadnić powstaniem dla nich wymiernej korzyści, mającej policzalną i nieabstrakcyjną wartość z punktu widzenia poszczególnych jednostek, na rzecz których jest świadczona usługa.

Trzeba zauważyć, że rozważając ewentualność przyznania projektowi PCI dodatkowych zachęt do jego realizacji, należy m. in. wziąć pod uwagę rodzaje ryzyk występujących przy realizacji PCI, możliwość zaistnienia ryzyk wyższych niż ryzyka ponoszone zwykle w związku z porównywalnym projektem infrastrukturalnym, państwa oraz środki mitygujące ryzyka.

W zakresie projektów PCI dotyczących transgranicznej infrastruktury elektroenergetycznej, obecnie zidentyfikowane ryzyka to przede wszystkim ryzyka z zakresu planowania i uzyskiwania pozwoleń, które można zaliczyć do ryzyk z kategorii: opóźnienia w realizacji projektu oraz ryzyko nieprawidłowej transgranicznej alokacji kosztów projektu, tj. np. braku alokacji kosztów na kraje osiągające znaczące korzyści netto z projektu, także w wyniku niewydania w odpowiednim czasie decyzji CBCA.

Ryzyka z zakresu planowania i uzyskiwania pozwoleń, dotyczą uzyskiwania pozwoleń/decyzji środowiskowych niezbędnych dla realizacji projektu oraz akceptacji lokalnych społeczności (kontrowersje budzi wyznaczenie trasy poprzez tereny prywatne lub w ich pobliżu). Należy zauważyć, że opisane ryzyka nie różnią się od ryzyk występujących przy realizacji projektów niemających statusu PCI.

W dużym stopniu te ryzyka zminimalizowane są poprzez przyjęcie w 2015 r. odpowiednich przepisów prawnych oraz działań administracji rządowej. Powyższe dotyczy:

- ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. poz. 1265) oraz
- zarządzenia nr 9 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2015 r. w sprawie Zespołu do spraw zapewnienia wsparcia procesu wydawania pozwoleń i decyzji dla projektów infrastruktury energetycznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej (M.P. poz. 190).

Powołana wyżej ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. zaczęła obowiązywać od 15 września 2015 r. Ma ona na celu ułatwienie realizacji wymienionych z nazwy w ustawie inwestycji

strategicznych w zakresie sieci przesyłowych. Wśród tych zadań inwestycyjnych są także PCI.

Działania Zespołu, powołanego na mocy zarządzenia nr 9 Prezesa Rady Ministrów (w skład którego wchodzi przedstawiciele organów administracji centralnej i terenowej), zmierzają do wsparcia procesów wydawania formalno-prawnych pozwoleń dla PCI. Jednym z działań Zespołu jest monitorowanie tych procesów. Zespół m. in. przedstawia Radzie Ministrów sprawozdania o stanie monitorowania realizacji poszczególnych projektów infrastruktury energetycznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej, w terminie 30 dni od dnia opublikowania aktualizacji listy projektów wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013. Sprawozdanie te, zawiera:

- 1) harmonogram realizacji procesu wydawania pozwoleń i decyzji dla danego projektu infrastruktury energetycznej będącego przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej;
- 2) informację o wydanych pozwoleniach i decyzjach;
- 3) informację o pozwoleniach i decyzjach, które nie zostały wydane;
- 4) informację dotyczącą problemów lub opóźnień w procesie wydawania pozwoleń i decyzji.

W zakresie ryzyk dotyczących nieprawidłowej alokacji kosztów transgranicznych, należy stwierdzić, że powinny być one zredukowane poprzez składanie uzasadnionych wniosków o transgraniczną alokację kosztów w myśl rozporządzenia 347/2013 oraz przez prowadzenie postępowań przez Regulatorów i ewentualnie ACER, zgodnie z postanowieniami art. 12 rozporządzenia TEN-E. Należy dodać, że w celu usprawnienia tego procesu, w chwili obecnej opracowywane są drugie rekomendacje ACER dotyczące procesu alokowania kosztów transgranicznych (CBCA).

Mając powyższe na uwadze, należy zauważyć, że ryzyka identyfikowane przy realizacji PCI są poważnie zredukowane poprzez powyższe działania i rozstrzygnięcia prawne.

Reasumując należy stwierdzić, że stosowana metodologia opisana w niniejszym dokumencie, uwzględnia w sposób wystarczający ryzyko prowadzenia regulowanej działalności gospodarczej w zakresie przesyłania energii elektrycznej, w tym także prowadzenia działalności inwestycyjnej w postaci realizacji projektów PCI. Dodatkowo ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz działania zespołu do spraw zapewnienia wsparcia procesu wydawania pozwoleń i decyzji dla projektów infrastruktury energetycznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej, zapewniają ułatwienia dla takowych inwestycji. Należy zauważyć, że obecny model regulacji daje operatorom systemów właściwe bodźce do realizacji inwestycji. Zauważenia też wymaga, że dodatkowe zachęty mogą prowadzić do mniej racjonalnych inwestycji.